

✓ Na str. 221. Přesvědčil jsem se, že otvor byl dole ještě těsnější, neboť přiléhala tam náplava téměř ku samé skále. Nechal jsem tudiž za sebou sputstí dělníka s náčiním, aby otvor rozšířil. Náplava shrnuta do hloubky a poněkud rozšířeným otvorem vklouzl jsem pak do nižší prostory na úzký (0·20 m.) skalnatý hřeben, vodami omletý, jenž odděloval dvě okna do hloubky vedoucí. Okno levé, obdélné, měřilo asi půl druhého metru zdélí a 0·50 m zšíří; pravé bylo tolíkéž široké ale pouze 0·70 m dlouhé. Volil jsem k dalšímu seskupení prostrannější okno levé. Těsným skalnatým hrdlem sjízděl jsem 2 m hluboko, dopadnuv na pevnou půdu. Nalézal jsem se v prostoře asi 2 m v průměru měřící, do niž ústilo též okno druhé. Dno pokryto náplavou, pozůstávající z hlíny a kamení. Směrem jižním pokračovala prostora vzhůru do chodbičky asi $1 - 1\frac{1}{2}$ m široké a 2 m dlouhé, na konci skálou uzavřené a do komínu vystupující. Severně ohraničovala prostoru téměř kolmo jdoucí břidlice horního devonu, jenž zde směřuje od severo-východu na jihozápad a loupe se v tenkých pláštích. Z prostory nebylo nikudy východu; pouze směrem západním viděl jsem mezi skálou a náplavou 0·25 m vysoký a 0·20 m široký otvor, kterým jsem však proklouznouti nemohl; byl náplavou zanešen. Chtěje se dále dostati, musel jsem dátí otvor rozšířiti. Bylo nutno povolati ještě druhého dělníka, aby u otvoru vykopanou náplavu odnášel do vedlejší chodbičky. Bohužel nemohli jsme tuto práci zdárně provést. Nejen, že dýchání stávalo se čím dál, tím obtížnější, ale ani světlo nechtělo zde hořeti; konečně shaslo. Byli jsme tedy nuceni od další práce ustati. Celková hloubka, námi dosažená, obnáší pouze asi 15 m, propast jest však dle výpočtu dr. M. Kříže 113 m hluboká.

Koudelka.

XXIII.

Obsah I. dílu:

A.

Část polohopisná.

I. Z Brna k Půnkvě a Macoše, do jeskyně kateřinské a k čertovu mostu.

Stránka

1. Z Brna do Blanska	1
2. V údolí Půnkvy až ku mlýnu skalskému	2

Stránka

3.	Od skalského mlýna k východu Půnkvy	3
4.	Půnkva — má prvá i druhá výprava do ní	4
5.	Od východu Půnkvy k Macoše	10
6.	Macocha	10
7.	Od Macochy do suchého žlebu; jeskyně kateřinská, čertův most	32
<i>II. Jeskyně Sloupské.</i>		
1.	Jak možno dostati se do Sloupu	35
2.	Okolí Sloupské	38
3.	Jeskyně Sloupské	39
<i>III. Sloupským žlebem a údolím Půnkvy do Blanska</i>		80
<i>IV. Údolí Holštýnské, údolí Ostrovské a Suchý žleb.</i>		
1.	Ze Sloupa do Holštýna Šošůvkou	81
2.	Holštýn a Rasovna	83
3.	Údolí Ostrovské	89
4.	Suchý žleb	91
<i>V. Vysočina Ostrovská.</i>		
1.	Ze Sloupa k Macoše	92
2.	Ze Sloupu do Ostrova a odtud k Macoše	95
3.	Od Boží muky, stojící v rohu silnice Lipovecko- Ostrovské do údolí Holštýnsko-Ostrovského	98
<i>VI. Vysočina u Vilimovic a na Harbechu.</i>		
1.	Od Macochy do Vilimovic	100
2.	Z Vilimovic na Harbech	101
<i>VII. Seznam a stručný popis jeskyň, nalézajících se na západní straně kotliny Sloupské, pak v Sloupském žlebě a v údolí Půnkvy.</i> <u>103</u>		
<i>VIII. Seznam a stručný popis jeskyň, nalézajících se v údolí Holštýnském, v údolí Ostrovském a v Suchém žlebě</i>		<u>115</u>
B.		
<i>Část poučná.</i>		
<i>IX.</i>	<i>O nadmořských výškách</i>	135
<i>X.</i>	<i>O podzemních vodách</i>	137
<i>XI.</i>	<i>O geologických dobách</i>	148
<i>XII.</i>	<i>O naplaveninách v jeskyních</i>	154
<i>XIII.</i>	<i>O pravěkých čili diluviálních zvířatech</i>	161
<i>XIV.</i>	<i>O pravěkém čili diluviálním člověku</i>	184
<i>XV.</i>	<i>O stáří jeskynní fauny u nás</i>	201

Miscelanea (o věcech různých).

Stránka

XVI. Ukázka z literatury o jeskyních od Floriana Koudelky.	221
XVII. Pověsti.	215
1. O Macoše.	215
a) O Hráchvaškoví.	215
b) O pastýři.	215
c) Národní pověst od Soukopa.	216
d) O draku.	219
2. O Hřebenáči u Sloupa.	220
3. O Balcarově skále.	220
XVIII. Samovraždy v Macoše.	220
XIX. O propastech od Floriana Koudelky prozkoumaných (dodatek k části polohopisné).	221
XX. Dodatek k části polohopisné od Dr. M. Kříže.	226
XXI. O půdorysu Sloupských jeskyň.	230
XXII. Opravy a doplňky.	231
XXIII. Obsah I. dílu	236
XXIV. Obsah II. a III. dílu.	238

XXIV.

Dil II. bude obsahovati:

A) Část polohopisnou.

- I. Z Blanska Lažánkami do Jedovnic.
- II. Závrtky a jeskyně u Jedovnic.
- III. Jedovnické propadání.
- IV. Rudice a okolí.
- V. Z Rudic do Olomoučan a do Blanska.
- VI. Adamov - Josefov - Olomoučany - Blansko.
- VII. Adamov - Babice - Křtiny.
- VIII. Bilovice - Křtiny.
- IX. Údolím Křtinským do Adamova.
- X. Výpustek.
- XI. Býčí skála.
- XII. Seznam jeskyň.
- XIII. Bilovice - Obec - Hádecké údolí a Ochozská.
- XIV. Bilovice - Ohoz - Ochozský žlibek - Hoštěnice - Mokrá - Lišeň a Brno.
- XV. Brno - Židenice - Klajdůvka - Kopaniny - Chocholáč - Hádecké údolí - Lišenka - Staré Zámky - Lišeň a Brno.
- XVI. Brno - Maloměřice - Triangulační bod na Hádech a Šumbera.

B) Čásť poučná.

- XVII. O nadmořských výškách.
- XVIII. O podzemních vodách.
- XIX. O jednotlivých útvarech.
- XX. Jak se utvořila údolí, jeskyně, propasti a závrtky.
- XXI. Kdy se to stalo.
- XXII. Zjevy Krasové.
- XXIII. Jak rostou krápníky.
- XXIV. O náplaveninách ve Výpustku, v Býčí skále a Kostelíku.
- XXV. Kdy a jak naplaveniny do jeskyň se dostaly.
- XXVI. Doplněk o pravěkých zvířatech.
- XXVII. O klimatických poměrech v době diluvialní.
- XXVIII. O pravěkém člověku a jeho stupni vzdělanosti.
- XXIX. O současnosti pravěkého člověka s mamutem.
- XXX. O člověku předvěkém.
- XXXI. Odkud přišel pravěký člověk a jakého byl pleněne.
- XXXII. Odkud přišel předvěký člověk, jakého byl pleněne a jaké národnosti.

C) Miscelanea (o různých věcech.)

- XXXIII. Pověsti.
- XXXIV. Dodatky.
- XXXV. Vysvětlení půdorysů.
- XXXVI. Opravy.

Díl III. od Floriana Koudelky obsahovati bude dějiny jeskynní literatury.

Upozornění.

Přenocovati lze : Ve Sloupě v hôtelu Ferdinanda Veselého, v hôtelu Šošůvka J. Brouška, v Blansku buď v městečku v hôtelu Ježkově anebo v hôtelu Klepačov zvaném, na začátku údolí Půnkvy ; v Rájci naproti nádraží staví se nový hôtel.

OBSAH:

A.

Skupení druhé.

a) Část polohopisná.

I. Z Blanska Lažánkami do Jedovnic	1
II. Jedovnice	5
III. Jedovnické propadání	8
IV. O katastrofě, která hrozí průmyslovým závodům u Jedovnic a městysu samému	19
V. Z Jedovnic do Rudic	22
VI. Rudice a okolí	25
VII. Z Rudic Habrůvkou do Křtin	29
VIII. Z Jedovnic do Křtin	32
IX. Z Blanska do Olomoučan a Padouchovem do Jozefova	33
X. Z Adamova do Jozefova	34
XI. Býčí skála	38
XII. Z Adamova Babicemi do Křtin	48
XIII. Jeskyně Výpustek	52
XIV. Ze Křtin do Adamova údolím	63
XV. Z Bilovic přes Babu do Křtin	70
XVI. Ze Křtin po silnici do Bilovic	71

b) Část odborná.

XVII. O nadmořských výškách	74
XVIII. O podzemních vodách	75
XIX. O náplavě	82
XX. Zbytky zvířecí	87
XXI. Výrobky lidské	89

B.

Skupení třetí.

a) Část polohopisná.

XXII. Z Bilovic na Řicmanice, Obec a Ochoz do údolí Hádeckého	94
XXIII. Jeskyně Ochozská	96
XXIV. Jeskyně Kostelík	108
XXV. Z Bilovic Kaničkami do údolí Hádeckého a do Hostěnic	101
XXVI. Odbočka do Hostěnic, cesta zpáteční na Mokrou a na Líšen	120
XXVII. Z Obřan na Šumberu, návštěva pískových lomů v Mordůvně, u Líšně, v Juliánově a u Židenic	131
XXVIII. Obchůzka v cihelnách Brněnských	136

b) Část odborná.

XXIX. O nadmořských výškách	140
XXX. O podzemních vodách	143
XXXI. O naplaveninách v jeskyních	148
XXXII. Zbytky zvířecí	157
XXXIII. Dodatek o mamutu	163
XXXIV. Inventář lidské pozůstatnosti	167
XXXV. O člověku předvěkém	188

C.

Část souborná.

XXXVI. O jednotlivých útvarech	199
XXXVII. O poměrech klimatických za doby diluvialní	253
XXXVIII. Zjevy krasové	267

D.

Dodataky.

XXXIX. O půdorysech	328
XL. O správnosti výšek nadmořských	329
XLI. O určování nálezů palaeontologických	329
XLII. O vyobrazeních	331
XLIII. O mapách	332
XLIV. O nových jeskyních	333
XLV. O povodních	340
XLVI. Některé pověsti	344
XLVII. Ukázka z dějin literatury o jeskyních	347

E.

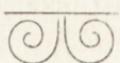
Příspěvek k jeskynní literatuře.

Odstavec I—LXXXII	355
-----------------------------	-----

F.

Několik posudku o I. díle našeho Průvodce.

Posudky o I. dílu našeho Průvodce	468
---	-----

Tiskové chyby rušící smysl obsahu:

- Na str. 13. rádek 2. z dola čti: »Celkem sestoupili jsme« hluboko . . . . . 23'50 m
 a vyšetřili ještě hloubku . . . . . 33'00 m,
 tedy úhrnem . . . . . 56'50 m.
- » » 15. » 1. s hora čti »chodba« místo »chodby«.
 » » 16. » 19. z dola čti »jsme« místo »jsem«.
 » » 42. » 21. s hora čti »set« místo »seste«.
 » » 61. » 23. s hora čti »července« místo »června«.
 » » 69. » 20. z dola čti »něm« místo »ni«.
 » » 75. » 16. z dola čti »11'800 m« místo »12'100 m« a na rádku následujícím »47'200 m«
 místo »47'500 m«.
 » » 76. » 3. z dola čti »0'943« místo »0'948«.
 » » 82. » 17. s hora čti »spádem« místo »západem«.
 » » 85. » 4. z dola čti »níchž« místo »níž«.
 » » 94. » 12. z dola čti »dále« místo »dálo«.
 » » 108. » 21. s hora čti »propadáním« místo »propadením«.
 » » 117. » 17. s hora čti »dlouhá« místo »dlouná«.
 » » 125. » 24. z dola čti »Klajdúvské« místo »Klajnovské«.
 » » 141. » 5. z dola čti »47'200 m« místo »48'500 m« a na rádku následujícim »157'519 m«
 místo »158'819 m« a dále »158 km« místo »159 km.
 » » 148. » 17. s hora čti »321 m« místo »221 m«.
 » » 151. poslední rádek pod obrázkem čti »Půdorys jeskyně Kostelíku«.
 » » 165. rádek 2. s hora čti »srstlá« místo »srstá«.
 » » 193. » 12. z dola čti »zhotovení« místo »zhotování«.
 » » 215. » 20. s hora čti »Planivami« místo »Planinami«.
 » » 218. » 12. s hora čti »vyvřelé« místo »vymřelé«.
 » » 226. » 13. s hora čti »pro« místo »po«.
 » » 237. » poslední čti »numulit« místo »numutit«.
 » » 262. » 16. s hora čti »u Mor. Ostravy« místo »a Mor. Ostravy«.
 » » 270. » 6. z dola čti »5 m« místo »15 m«.
 » » 302. » 18. z dola čti »na straně« místo »ne straně«.
 » » 310. » 19. z dola čti »kříček« místo »křížek«.
 » » 335. » 17. z dola čti »od jv. k sz.« místo »od jv. k sv.«.
 » » 352. » 5. s hora čti »f)« místo »F)«.

